

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. Д-Р НИКОЛАЙ НИКОЛОВ МЛАДЕНОВ,
КАТЕДРА „ПЛАКАТ И ВИЗУАЛНА КОМУНИКАЦИЯ“, НХА
ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА
ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ“ В ПРОФЕСИОНАЛНО
НАПРАВЛЕНИЕ НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

8.2. ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

(„СТЕНОПИС“ И „ЖИВОПИС“)

ЗА НУЖДИТЕ НА КАТЕДРА „СТЕНОПИС“, НХА

С ЕДИНСТВЕН КАНДИДАТ ЛЮБОМИЛ НИКОЛЧЕВ ДРАГАНОВ

От биографичната справка на единствения участник в конкурса – ас. д-р Любомил Николчев Драганов е видно, че кандидатът, преди този конкурс за хабилитация се е развивал закономерно в своите образователни, творчески, научни и преподавателски нива, преминавайки през: Средно специално художествено училище за изящни изкуства „Илия Петров“; Магистърска степен по „Стенопис“ в НХА; Хоноруван преподавател по компютърна графика департамент „Кино, реклама и шоубизнес“ в НБУ; Хоноруван преподавател по компютърна графика, цифрова фотография, компютърно проектиране в стенописта в НХА; Старши асистент в катедра „Стенопис“ на ВТУ; Младши научен сътрудник и впоследствие асистент в Института по математика към БАН, секция математическа лингвистика; Редовен асистент в

катедра „Стенопис“ на НХА и с докторантура в едноименната катедра на НХА с тема „Монументалистът Димо Заимов“.

Изброявайки образователните степени и преподавателската му активност, искам да подчертая, че още след дипломирането си в Художествената академия, както и до днес, Драганов е бил винаги преподавател тук, 17 години хоноруван преподавател и 6 години редовен асистент. Това са 23 години отдадени на институцията НХА. Не са много личностите, устояли на времето и останали верни на Академията през толкова дълъг период на хонорувано преподаване, като същевременно с успоредно трупане на опит и в други образователни и научни институции.

През периода на своето преподаване, той е с множество почти ежедневни лекционни часове и друга ангажираност в НХА, а не просто приходящ за няколко лекционни часа специалист.

Извън накратко отбелязаното му присъствие в преподавателските и научни среди, през този успореден период, Драганов се развива и като автор. Още в края на студентските години, предприема мащабното проектиране и реализация на интериор, и заедно с още двама свои колеги от курса изписва църквата „Св. Троица“ в едноименния софийски квартал. Този проект е част от дипломирането, но и продължава години след това до цялостното му завършване.

Наред с това, може да отбележим над 15 проекта и реализации на стенописи, основно храмови, но и светски, като някои от тях са:

2021 – Проект и реализация на параклис „Възнесение Христово“, с.

Полетковци

2016 – Проект и реализация на тавана на храм „Въведение Богородично“, с.

Могилово

2015 – Проект и реализация на стенопис в „Етнографски Комплекс Дамасцена“

2013 – Проект и реализация на стенопис за интериор (частен дом), гр. София

2011 – Проект и реализация на северната и южната стени на църквата „Св. св. Кирил и Методий“, с. Балканци

2007 – Цялостен проект за изписване на църквата „Св. Петка“, с. Белчин, Самоковско

2006 – Проект и реализация на стенопис – „Христос Пантократор“ за свода на църквата „Св. св. Кирил и Методий“, с. Балканци

2006 – Проект и реализация на стенопис, параклис „Св. Фанурий“, гр. София

2006 – Цялостен проект и реализация на църквата „Рождество Богородично“, гр. София

2005 – Проект и реализация на мозайка за фасадната стена на църквата „Рождество Богородично“, гр. София

2004 – Проект и реализация на стенопис „Христос Пантократор“, църквата „Св. Богородица“, с. Докьовци

2003 – Проект и реализация на стенопис „Богородица Ширшая небес“, църквата „Св. Богородица“, с. Докьовци

2003 – Проект и реализация на стенопис за интериор (частен дом), гр. София

2001 – Реализация на стенопис „Христос Пантократор“, църквата „Св. Неделя“, гр. Неделино

Няма да цитирам останалите проекти и участия в дизайни на мултимедийни разработки, както и над 30 участия в общи изложби и проекти, преподавателски инициативи и други. Ще отбележа само още и членството му в: АС на НХА; ФС на ФИИ на НХА; СБХ; Управителния съвет на Фондация „Св. Пимен Зографски – НХА“

Като важно и определящо събитие в неговият творчески път са колекциите в техники акрил и масло върху платно, и акварел върху хартия, създадени „на един дъх“ в началото на пандемичния за Света период и представени в три знакови изложби, като основната е „Акварел“ в галерия „Академия“ на НХА. Чрез тези изложби, той показва и доказва, кой е в областта на изобразителното изкуство на България, в нашата кавалетна и декортивно-монументалната изобразителна школа. Това дори се случва и със средствата на акварела – техника далеч от представите за „нормалност“ в тази сфера на монументалното, и макар паната да не са монументални по размер, те звучат така. Със своите концептуално впечатляващи работи, Драганов от една страна „разбива“ дълбоко залегалите представи за това що е монументално, а от друга страна представя нагледно с допълнителната част от хабилитацията си „Процесът“ – като буквално разсекретява познанието за нея. Бих сравнил неговото „разголване“ (без то да е самоцелоно – нито визуално, нито съдържателно, нито натрапчиво и демонстративно-майсторско, а той може всичко) с аутопсия на монументалното (вземам от романа „Аутопсия на една любов“ на Виктор Пасков).

Работите му, от тези колекции, спокойно могат да стоят и в изложба, и в дом, и в институция, и като монументални пана в интериор или екстериор на сгради.

С тези свои работи, виждаме Драганов, като зрял и „тих“ автор с изключително вдъхновяващ преподавателски опит. Познавайки го още от ученическите и студентските му години, той още тогава се раздаваше всеотдайно в помощ на съучениците и състудентите си. Смятам, че студентите, обгрижвани от този „добър човек“, бързо разбират и осъзнават късмета си, че са негови ученици. И това е независимо от специалността и

мястото в което преподава, защото той има възможността и природната привилегия да общува и разбира хората личностно и професионално.

В представената ни текстова част от хабилитационния труд с наименование „Адаптация на авторството в църковната стенопис. Пространство – композиция – архитектуроника“ придружена с визуален материал в областта на църковното и светското, Драганов застъпва основно тезата за авторството: „В настоящия хабилитационен труд концентрирам вниманието си върху три основни пункта при изграждането на стенопис с църковен характер – конструкция, архитектуроника и пространство. Макар да изглеждат на пръв поглед обобщени понятия, аз ги адаптирам към конкретен проблем, който считам за особено важен за всеки творец в областта на монументалното изкуство и в частност религиозната стенопис, а именно проблемът за авторското идентифициране на художника.“ Разсъждавайки исторически над проблема в различните социални, обществени и политически етапи на развитие, той заключава: „Факт е, че липсва традиция, приемственост и опит, които да откликват на бързите темпове и мащабната необходимост от монументалисти.“ Оттам кандидатът прехвърля разсъжденията си върху образователната сфера и личния преподавателски опит и наблюдение: „През призмата на опита ми в областта на преподаването отбелязвам положителна посока в обучението в НХА чрез предоставянето на избор на студентите, на равнопоставеност на всички израни средства, намаляване влиянието на утвърдените академични догми, без да се игнорира полезността на образователния процес. Свободата, която студентите имат по отношение на изобразителните похвати, както и поощряването им от страна на преподавателите в търсенето на собствен почерк окуражава експерименти, подпомага надмогване на тясна специализация и стимулира откриване на авторова идентичност.“ По натам, Драганов анализира

представените за хабилитация работи, които са част от професионалната му реализация и в подкрепа на тезата. Няма да се спирам по-подробно на тях, те са ни представени заедно с визуалния материал, като рецензентите ще ги коментират по-адекватно и задълбочено.

От таблицата за минималните изисквани точки по групи и показатели за академичната длъжност доцент е видно, че кандидатът ги покрива напълно, като в областта на теоретичните публикации и цитиранията, далеч надхвърля представата за автор от областта на изкуството.

След всичко, казано накратко и без многословност – с искрена радост, убеденост и удовлетворение ще подкрепя избора на ас. д-р Любомил Николчев Драганов за Академичната длъжност доцент по „Стенопис“ и „Живопис“ за нуждите на катедра „Стенопис“ в Националната художествена академия.

17 август 2022

проф. д-р Николай Младенов